

3 (Åben) Vision og målsætninger for nærsundhedsplanen i Sundhedsråd Nordsjælland

Sundhedsråd Nordsjælland

Sags ID: EMN-2026-03071

Dok ID: 13006714

Resumé

Som en del af sundhedsreformen skal hvert forberedende sundhedsråd i Region Østdanmark udarbejde og vedtage en nærsundhedsplan senest den 1. juni 2027. Med afsæt i sundhedsreformens intentioner, herunder strategiske principper og perspektiver for omstilling af sundhedsvæsenet, drøfter sundhedsrådet vision og målsætninger for nærsundhedsplanen. Desuden prioriteres temaer og indsatser, som sundhedsrådet ønsker at igangsætte i 2027.

Indstilling

Administrationen indstiller, at det Forberedende Sundhedsråd Nordsjælland

1. Drøfter og giver input til vision og målsætninger for nærsundhedsplanen.
2. Har en indledende drøftelse af temaer og konkrete indsatser, som sundhedsrådet ønsker, skal indgå i nærsundhedsplanen.
3. Prioriterer temaer til efterårets tre temadrøftelser til forberedelse af nærsundhedsplanen.
4. Tager procesplan for udarbejdelse af nærsundhedsplanen til efterretning

Sagen afgøres af det Forberedende Sundhedsråd Nordsjælland

Sagsfremstilling

Hvert sundhedsråd skal udarbejde en nærsundhedsplan, som skal sætte retning for arbejdet med omstillingen af sundhedsvæsenet.

Afsæt for nærsundhedsplanen er sundhedsreformen og den nationale sundhedsplan, som sætter en fælles national retning for at sundhedsvæsenet, der skal være mere nært, sammenhængende og lige. Denne retning skal omsættes til konkrete prioriteringer og strukturelle valg i den regionale og lokale planlægning. Nærsundhedsplanerne skal således være i overensstemmelse med den regionale sundhedsplan, som er under udarbejdelse. Nærsundhedsplanerne rammesættes desuden af en vejledning, som Sundhedsstyrelsen forventes at offentliggøre i efteråret 2026.

Nærsundhedsplanen skal beskrive udbygningen af det nære sundhedsvæsen inden for sundhedsrådets geografiske område samt opstille konkrete og forpligtende mål, der er relevante for at sikre borgerne en mere lige, nær og sammenhængende patientbehandling.

I henhold til 'Håndbog om sundhedsråd'1 skal nærsundhedsplanen indeholde mål for og beskrivelse af arbejdet med følgende områder:

1 Indenrigs- og Sundhedsministeriet, KL og Danske Regioner, december 2025

- Lokal planlægning og udvikling af regionale sundhedsindsatser inden for både somatik og psykiatri, herunder integrationen af de to områder. F.eks. indsatser for mennesker med psykiske lidelser, som har forløb på tværs af psykiatri og somatik
- Indsatser, der vender sygehusene udad, f.eks. hvordan sygehusene tager ansvar før og efter sygehusophold, stiller kompetencer til rådighed for det øvrige sundhedsvæsen og omlægger til nære tilbud
- Understøttelse af samspillet med kommunale indsatser for mennesker med psykiske lidelser
- Understøttelse af kommunale sundhedsindsatser
- Lokal planlægning og udvikling af det almenmedicinske tilbud.

Sundhedsrådene skal, parallelt med udarbejdelsen af nærsundhedsplanerne, implementere en række initiativer i sundhedsreformen. Dette omfatter bl.a. nye patientforløb, styrket tværsektorielt samarbejde og flytning af udvalgte sundhedsopgaver fra kommuner til region.

Patienter og pårørende skal inddrages i arbejdet med nærsundhedsplanerne. I overgangsåret 2026 inddrager Regionsrådet løbende de eksisterende patientinddragelsesudvalg i arbejdet med at forberede sundhedsrådenes nærsundhedsplaner, indtil der i 2027 nedsættes et patient- og pårørenderåd for hvert sundhedsråd.

Med Sommeraftale 2026 er fristen for vedtagelse af de første nærsundhedsplaner rykket fra den 1. april 2027 til den 1. juni 2027. Regeringen fremsætter et lovforslag herom i efteråret 2026.

Strategiske principper for den regionale sundhedsplanlægning

I arbejdet med den regionale sundhedsplan for Region Østdanmark lægges der op til, at omstillingen af sundhedsvæsenet tager afsæt i nogle strategiske principper, som skal sætte retning for den ønskede udvikling af sundhedsvæsenet i overensstemmelse med Sundhedsreformens intentioner.

De strategiske principper *nærhed*, *lighed* og *sammenhæng* peger på intentionen om omstilling af sundhedsvæsenet. Principperne *kvalitet* og *ressourcer* udgør grundlæggende forudsætninger for en virkeliggørelse af denne omstilling.

Ud over de fem strategiske principper er populationsansvar og robusthed centrale perspektiver i den regionale sundhedsplanlægning. Med populationsansvaret er der fokus på, hvordan regionen og de enkelte sundhedsråd i højere grad kan prioritere og tilrettelægge indsatser med afsæt i befolkningens behov og lokale sundhedsudfordringer.

Vision og tematikker i nærsundhedsplanen for Sundhedsråd Nordsjælland

Vision og tematikker i nærsundhedsplanen for Sundhedsråd Nordsjælland skal som udgangspunkt være lokalt genkendelige i forhold til de udfordringer, der karakteriserer sundhedsrådets population. Derudover kan der med fordel bygges videre på allerede eksisterende styrkepositioner, der er etableret i det tværsektorielle samarbejde i Sundhedsråd Nordsjælland gennem de senere år. Endelig skal der formuleres målsætninger, indikatorer og et datagrundlag, der fokuserer

sundhedsrådets prioritering af udbygning af det nære sundhedsvæsen, som den styrende ramme for sundhedsrådets arbejde de kommende år.

På baggrund af sundhedsrådets tidligere drøftelser af visioner og mål er der udarbejdet et udkast til en tematisk ramme for nærsundhedsplanen.

Formålet med rammen er at omsætte de politiske prioriteringer til en overordnet struktur for nærsundhedsplanen og skabe et fælles afsæt for udarbejdelsen af nærsundhedsplanen. Rammen giver et overblik over Sundhedsråd Nordsjællands populationsansvar, styrkepositioner og foreløbige bud på målsætninger.

Figur 1. Tematisk ramme for nærsundhedsplanen

Temaer i Nærsundhedsplanen, Sundhedsråd Nordsjælland		
Populationsansvar	Styrkepositioner med afsæt i nuværende indsatser	Målsætninger i nærsundhedsplanen
Sundhedsråd Nordsjællands demografi ULIGHED I SUNDHED	IV-behandling og indlæggelser i eget hjem	Mest mulig behandling i eget hjem på 1) plejecentre og 2) eget hjem
	Tværsektorielle sundhedshuse til borgernær ambulant behandling	Mest mulig ambulant behandling foregår nært i sundhedshuse Mest mulig udadvendt hospital for kommuner og almen praksis; fx specialistrådgivning, og udvidet behandlingsansvar ud over 96 timer
Sundhedsråd Nordsjællands geografi STORE AFSTANDE	Tværsektorielt samarbejde om basal palliation i eget hjem	Mest mulig individuelt tilpasset indsats til psykisk syge, skrøbelige/socialt udsatte borgere Fx udgående tilbud og samarbejde med civilsamfundsaktører
	Forløb for patienter med svær psykisk sygdom, med behov for indlæggelse til somatisk behandling	Styrket samarbejde med (almen) praksis

For uddybning af den tematiske ramme, se bilag 1.

Populationsansvar

Populationsansvaret adresserer to store udfordringer i Sundhedsråd Nordsjælland, som skal håndteres for at indfri intentionerne i sundhedsreformen om nærhed og lighed.

- I sundhedsrådets geografi er der store geografiske afstande, der øger behovet for at tilrettelægge nære sundhedstilbud til borgere og patienter for at sikre, at sundhed bliver mere ensartet tilgængeligt i hele sundhedsrådets geografi.
- Der er en betydelig ulighedskomponent på tværs af kommunerne. da forskelle i kommunesocialklasser samt borgernes individuelle udsathed og/eller skrøbelighed, som bidrager til ulighed i sundhed.

For at lykkes med omstillingen af sundhedsvæsenet skal nærsundhedsplanens mål og indsatser samlet bidrage til at reducere ulighed og øge den geografiske nærhed for borgerne.

Styrkepositioner med afsæt i allerede eksisterende indsatser

I det tværsektorielle samarbejde i Sundhedsråd Nordsjælland er der en række eksisterende styrkepositioner, der kan danne afsæt for udbygning af det nære sundhedsvæsen. På tværs af sundhedsrådets otte kommuner, det almenmedicinske tilbud og Nordsjællands Hospital er der etableret velfungerende samarbejder, som danner afsæt for udbygning af de nære tilbud:

- Intravenøs behandling (IV-behandling) og indlæggelser i eget hjem; Nordsjællands Hospital og kommunerne i sundhedsrådet har erfaring med IV-behandlinger i eget hjem med knap 500 IV-forløb i 2025. Indsatsen er relevant som styrkeposition, fordi det sker i et tæt samarbejde med den kommunale hjemmesygepleje og vil være central i at sikre fortsat udvikling i de kommunale sundhedsindsatser i forhold til at kunne understøtte mest mulig behandling i hjemmet.
- Tværsektorielle sundhedshuse er planområdets borgernære ambulante tilbud, hvor de kommunale og regionale tilbud samles for at styrke sammenhængen for patienterne. I Sundhedsråd Nordsjælland er der allerede etableret et tværsektorielt sundhedshus i Helsingør, og Regionsrådet har truffet beslutning om et sundhedshus i Frederikssund. Indsatsen er relevant som styrkeposition, fordi udbygningen af borgernære tilbud i sundhedshusene sker i et tæt samarbejde med de kommunale sundhedsindsatser, med borgerens behov som omdrejningspunkt.
- Tværsektorielt samarbejde om basal palliation står på et fireårigt samarbejde mellem kommunerne, det almenmedicinske tilbud og Nordsjællands Hospital. Målet er at styrke sammenhænge på tværs for palliative borgere via fælles kompetenceudvikling og tydeligere samarbejdsflader. Indsatsen er relevant som styrkeposition, fordi den tætte sammenhæng mellem hospitalet og de kommunale sundhedsindsatser er centrale for at kunne sikre mest mulig behandling i hjemmet.
- Forløb for patienter med svær psykisk sygdom med behov for indlæggelse på somatisk afdeling er et nyere samarbejde mellem psykiatrien og somatikken på Nordsjællands Hospital. Målet er at understøtte et samlet og robust forløb for patienter med svær psykisk sygdom, der har behov for indlæggelse og behandling for en somatisk tilstand. Indsatsen er relevant, fordi det særligt er intentionerne om sammenhæng og helhed, der er i fokus.

Samlet giver de fire indsatsområder et godt afsæt for borgernær behandling, sammenhæng og helhed, der adresserer kravene i sundhedsreformen.

Målsætninger i nærsundhedsplanen

Med afsæt i de udfordringer der følger af sundhedsrådets geografi og demografi samt eksisterende styrkepositioner i forhold til nærhed og sammenhæng foreslås en række målsætninger i nærsundhedsplanen, som sikrer prioritering og fokus for de kommende år.

Forslag til målsætninger i den tematisk ramme for nærsundhedsplanen (figur 1) er relateret til udfordringer og styrkepositioner og baserer sig på sundhedsrådets visioner og fokus:

- Mest muligt behandling i eget hjem på 1) plejecentre og 2) i eget hjem. Behandlingen sker under hensyntagen til, at det foregår forsvarligt og opleves meningsfuldt for patienten.
- Mest mulig ambulant behandling foregår nært i sundhedshuse.
- Mest mulig udadvendt hospital for kommuner og almen praksis, fx specialistrådgivning, udvidet behandlingsansvar udover 96 timer. Herunder også fokus på rådgivning og medansvar i forhold til forebyggende indsatser og helhedsorienterede tilgange.
- Mest muligt individuelt tilpasset indsats for psykisk syge og skrøbelige/socialt udsatte borgere, fx med udgående tilbud og samarbejder med civilsamfundsaktører.
- Styrket samarbejde med det almenmedicinske tilbud.

Målsætningerne i nærsundhedsplanen skal drive omstillingen af sundhedsvæsenet i Sundhedsråd Nordsjælland, så det nære sundhedsvæsen løbende og fokuseret udbygges samtidig med, at strukturer, der skal binde forløbene sammen, styrkes.

Videre arbejde med forslag til konkrete indsatser

Af rammen for nærsundhedsplanen fremgår det, at der skal være konkrete og målbare indsatser, og at der skal være indikatorer og datagrundlag, der muliggør at sundhedsrådet kan monitorere udviklingen.

På mødet i det Forberedende Sundhedsråd Nordsjælland den 27. april 2026 prioriterede sundhedsrådet fem tematikker, som rådet ønskede skulle indgå som grundlag for konkrete forslag til budgetinitiativer i budgetprocessen 2027 i Region Østjylland:

1. Styrket sammenhæng i forløb for voksne med psykiatrisk sygdom og børn og unge i mistrivsel
2. Borgernært sundhedshus i den vestlige del af Sundhedsråd Nordsjælland
3. Styrket tværsektorielt samarbejde om komplekse demensforløb
4. Udkørende borgernær diagnostik og undersøgelse
5. Kost og ernæring som en del af behandlingen

Andre forslag der kan være relevante at overveje i relation til nærsundhedsplanen:

- Etablering af en ny enhed for udgående børne- og ungdomspsykiatri tæt på barnets hverdag, jf. sag 5 "Børn og unge i mistrivsel eller med psykisk sygdom".
- Formandskabet for sundhedsrådet har tilkendegivet, at der ønskes en konkret indsats omkring medicinpakker.

Forslag til indikatorer og datagrundlag afventer sundhedsrådets drøftelser på mødet og vil indgå i en kommende drøftelse af nærsundhedsplanen.

Videre proces for udarbejdelse af nærsundhedsplan

Sundhedsrådet godkendte på møde den 21. maj 2026 proces for udarbejdelse af nærsundhedsplanen herunder, at der i løbet af efteråret 2026 afholdes relevante temadrøftelser og en workshop.

Sundhedsrådet skal prioritere temaer, der skal drøftes på kommende møder i sundhedsrådet som forberedelse til nærsundhedsplanen.

Forslag til temadrøftelser:

- Børn, unge og familier i mistrivsel eller med psykisk lidelse (tidlige indsatser, tværsektorielle samarbejdsmodeller mv.)
- Udvikling af det almenmedicinske tilbud, bl.a. med fokus på at alle borgere sikres lægedækning
- Ulighed i sundhed
- Det udadvendte og borgernære hospital, fx udkørende undersøgelser, diagnostik og behandling, hjemmebehandlingsteams, 96-timers behandlingsansvar mv.
- Borgere med kroniske sygdom og multisygdom, herunder social sårbarhed (forebyggelse af usunde liv og sammenhængende forløb vha. kronikerpakker mv)
- Sammenhængende forløb for voksne med psykiske lidelser
- Den ældre medicinske patient

Forslag til proces for udarbejdelse af nærsundhedsplan:

September 2026	Opfølgende temadrøftelse om børn og unge i mistrivsel eller med psykisk lidelse
Oktober 2026	Temadrøftelse 2 og 3 (besluttet på mødet den 21. august)
November 2026	Temadrøftelse 4 og 5 (besluttet på mødet den 21. august)
Ultimo november/primo december 2026	Workshop: Opsamling på temadrøftelserne og prioritering af indsatser.
December 2026	Opsamling på temadrøftelser og workshop samt drøftelse af udkast til dele af nærsundhedsplanen
Januar 2027	Drøftelse af første udkast til nærsundhedsplan
Februar 2027	Udkast til nærsundhedsplan sendes i ekstern høring og sendes til rådgivning ved Sundhedsstyrelsen
Marts 2027	Behandling af udkast til nærsundhedsplaner på baggrund af høringsproces og rådgivning

April 2027	Nærsundhedsplan forelægges sundhedsrådet med henblik på godkendelse.
Maj 2027	Godkendt nærsundhedsplan for Sundhedsråd Nordsjælland forelægges Forretningsudvalget og Regionsrådet i Region Østdanmark til endelig godkendelse.

Der er opmærksomhed på at sikre en tilstrækkelig høringsperiode for nærsundhedsplanen. Sundhedsrådet vil på et kommende møde blive forelagt en oversigt over de foreslåede høringsparter.

Sammenhæng til den kommunale investeringsmotor og videre proces

Under behandling af sag 4 "Udmøntning af midler fra den kommunale investeringsmotor", får sundhedsrådet et overblik over det økonomiske handlerum, som kan understøtte realiseringen af prioriteringer i nærsundhedsplanen.

På baggrund af sundhedsrådets indledende drøftelser af vision, målsætninger, temaer og konkrete indsatser i nærsundhedsplanen vil administrationen udarbejde forslag til anvendelse af midler fra den kommunale investeringsmotor. Forslagene vil blive forelagt sundhedsrådet til beslutning på et møde i efteråret.

Økonomi

Sagen er ikke forbundet med udgifter, der kræver særskilt stillingtagen.

Tidligere beslutninger

.

Beslutning

Indstillingspunkt 1: Indstillingen blev drøftet.

Indstillingspunkt 2: Indstillingen blev drøftet.

Indstillingspunkt 3: Sundhedsrådet prioriterede følgende temadrøftelser til arbejdet med nærsundhedsplanen:

1. Psykiatri, mistrivsel og misbrug
2. Ældre: Medicinpakke, mad, velfærdsteknologi og demens
3. Sundhedstilbud i den vestlige del af sundhedsrådet

Sundhedsrådet tilkendegav, at temaerne skal drøftes med udgangspunkt i principper om et mere udadvendt hospital og højnet faglig kvalitet.

Indstillingspunkt 4: Indstillingen tages til efterretning, idet administrationen tilpasser procesplanen jf. rådets drøftelser.

Susanne Bettina Jørgensen (A) deltog som stedfortræder for Anne Sofie Uhrskov (V) og Julie Hoff Sørensen (F) deltog som stedfortræder for Anja Rosengreen (F).

Anne Sofie Uhrskov (V), Anja Rosengreen (F), Karina Venø Jensen (F) og Søren Lund Hansen (O) deltog ikke i sagens behandling.

Fraværende

Anja Rosengreen	Medlem	(F)
Søren Lund Hansen	Medlem	(O)
Karina V. Jensen	Medlem	(F)
Anne Sofie Uhrskov	Medlem	(V)

Bilag

1. Tematisk ramme for nærsundhedsplanen i Sundhedsråd Nordsjælland (DokID: 13026195 - EMN-2026-03071)

